

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Соціальне підприємництво на сьогодні є одним зі специфічних видів підприємницької діяльності, що спрямований на задоволення як соціальних так і комерційних цілей. Ідея вирішувати соціальні проблеми підприємницькими методами набула популярності по всій Європі та наразі завойовує увагу українського суспільства. Особливої актуальності вона набуває на тлі багатьох соціально-економічних проблем, які потребують негайного вирішення, таких як: дефіцит фінансових ресурсів держави; інтенсивна інфляція; низький рівень заробітної плати, пенсій, соціальної допомоги; військові дії на сході країни; поява значної кількості вразливих категорій населення; зростання соціальної асиметрії; збільшення ризиків соціальних конфліктів тощо.

Однак, більшість підприємців недооцінюють можливості ефективного функціонування у соціальній сфері вважаючи її збитковою та безперспективною, обмежені в інформаційному просторі щодо даного напрямку, не мають достатнього рівня знань стосовно обґрунтування власної бізнес-ідеї у конкретній формі, що є наслідком нехтування планування підприємницької діяльності даного виду.

В практиці підприємницької діяльності планування виступає таким же інструментом господарювання як маркетинг, фінансовий менеджмент, управління персоналом тощо – всі, які мають творчий характер. Планування є процесом, у якому підприємець намагається передбачити майбутнє функціонування власного бізнесу від його створення до функціонування.

Плануючи створення соціального підприємства, потрібно пам'ятати про потрібний результат діяльності (PPP – Profit, People, Planet): Profit – отримання прибутку – економічна доцільність діяльності, яка дозволяє отримувати власні ресурси і бути незалежними; People – соціальний складник – підтримка місцевої спільноти, працевлаштування людей із вразливих груп населення, вирішення соціальних проблем, фінансування соціальних проєктів тощо; Planet – відповідальність за довкілля – зменшення вуглецевих викидів, використання сучасних технологій (енергозбереження), дбайливе використання природних ресурсів, захист тварин та об'єктів природного середовища, екологічна освіта тощо.

Виділяють три шляхи, з яких розпочинається планування комерційного підприємства: наявність бізнес-ідеї; визначена цільової аудиторії та сегментація ринку; та фінансове забезпечення. У випадку соціального підприємництва на додаток до вказаних трьох компонентів необхідно додати мотивацію для вирішення певної проблеми, наприклад проблема місцевого безробіття, коли існуючих можливостей недостатньо, а нові послуги не є доступними.

Завданням планування є перевірка фінансової доцільності та соціальної спрямованості майбутнього підприємства. Планування здійснюється постійно і є основою в управлінні соціальним підприємством. Раз у рік команда соціального підприємства проводить аналіз діяльності, який допомагає у плануванні на наступний період.

Планування соціального підприємства можна поділити на стратегічне (більше 5 років) та поточне (здійснюється на період від 3-ох до 5-и років, та визначає необхідні практичні кроки для досягнення запланованих цілей). Поточне планування розбивається на річні періоди з фінансовою інформацією за один рік. Результатом відповідного виду планування є стратегічний та поточний план соціального підприємства відповідно.

Процес планування є послідовним, у якому застосовується логічний підхід крок за кроком:

1. Генерування власної бізнес-ідеї та визначення соціальної цінності.
2. Визначення команди однодумців.
3. Вивчення ринку та планування сегменту.
4. Визначення необхідного фінансового забезпечення та планування грошових потоків, розподіл їх на соціальні та комерційні цілі.
6. Побудова соціального плану та його корегування з результатами роботи.

Отже, особливостями планування соціальної підприємницької діяльності можна вважати наступне:

- специфіка планування соціального підприємства головним чином обумовлена необхідністю встановлення та підтримання балансу між його соціальною та бізнес-діяльністю;
- процес планування залежить від типу соціального підприємства та джерел фінансового забезпечення;
- плани коригуються залежно від обсягів фінансових ресурсів, які підприємство може спрямувати на реалізацію соціальних цілей.

Таким чином, соціальне планування підприємницької діяльності – це процес розвитку соціальної сфери в симбіозі з досягненням комерційного результату, подолання різноманітних соціальних проблем на рівні бізнесу